

İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ
ÖNLİSANS VE LİSANS ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönergenin amacı, İzmir Bakırçay Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin başarı durumlarına ilişkin ölçme ve değerlendirme esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönerge, hazırlık sınıfları dışında, İzmir Bakırçay Üniversitesi'ne bağlı fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönerge İzmir Bakırçay Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Bağlı Değerlendirme Sistemi (BDS): Bir dersi alan tüm öğrencilerin yarıyıl içi çalışmaları ile yarıyıl sonu veya yılsonu sınavı katkı oranlarına göre hesaplanan ağırlıklı ortalamalarının birbirleriyle ilişkilendirmek suretiyle başarı notunu belirleyen istatistiksel bir sistemi,
- b) Başarı Notu Alt Sınırı: Öğrencinin ham başarı notunun bağlı değerlendirmeye katılabilmesi için belirlenmiş alt sınırını,
- c) Ham Başarı Notu (HBN): Öğrencinin bir dersten elde ettiği başarı notunun 100 üzerinden ifadesini,
- ç) İlgili birim: Öğrencinin kayıtlı olduğu fakülte, yüksekokul veya meslek yüksekokulunu,
- d) Mutlak Değerlendirme Sistemi (MDS): Öğrencinin bir dersten elde edeceği başarı notunun diğer öğrencilerle ilişkilendirilmeden hesaplayan sistemi,
- e) Rektör: İzmir Bakırçay Üniversitesi Rektörünü,
- f) Üniversite: İzmir Bakırçay Üniversitesini,
- g) Yarıyıl sonu veya Yılsonu Sınav Notu Alt Sınırı: Öğrencinin bağlı değerlendirmeye katılabilmek için bir dersin yarıyıl sonu veya yılsonu sınavından alması gereken notun alt sınırını,
- h) Yönetmelik: İzmir Bakırçay Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ni,
- ı) Başarı notu: (Ek: 22.05.2019 Tarihli ve 07-02 Sayılı Senato Kararı) Öğrencinin yarıyıl içi notunun %40'ı ile yarıyıl sonu yahut yılsonu veya bütünleme notunun %60'ının toplamını,
- i) Senato: (Ek: 22.05.2019 Tarihli ve 07-02 Sayılı Senato Kararı) İzmir Bakırçay Üniversitesi Senatosunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Değerlendirme sisteminin belirlenmesi

MADDE 5- (1) (Değişik: 22.05.2019 Tarihli ve 07-02 Sayılı Senato Kararı) Üniversite bünyesindeki birimlerde ölçme ve değerlendirmenin, Mutlak Değerlendirme Sistemi (MDS) veya Bağlı Değerlendirme Sisteminden (BDS) hangisine göre yapılacağına, ilgili birim kurulunun teklifi üzerine Senato tarafından karar verilir.

Notların hesaplanması ve arşivlenmesi

MADDE 6- (1) İzmir Bakırçay Üniversitesi'nin tüm birimlerinde her iki değerlendirme sisteminde notların hesaplanmasına ilişkin işlemler öğrenci bilgi sistemiyle yapılır.

(2) Öğrenci bilgi sistemine işlenen notlara ilişkin tüm verilerin güvenli şekilde yedeklenerek arşivlenmesinden ilgili birimler sorumludur.

Devamsız öğrencilerin durumu

MADDE 7- (1) Devamsız öğrenciler, yarıyıl sonu, yılsonu yahut bütünleme sınavlarına giremezler ve DZ harf notu alarak başarısız sayılırlar.

Yarıyıl sonu, yılsonu yahut bütünleme sınavına girmeyen öğrencilerin durumu

MADDE 8- (1) (Değişik: 30.01.2020 Tarihli ve 03-6 Sayılı Senato Kararı) Yarıyıl sonu sınavına girme hakkı elde edip sınava girmeyen öğrenciler “GR” harf notu ile belirtilir. Bu öğrencilerden bütünleme sınavlarına girmeyenlerin harf notu “FF” olarak tanımlanır.

Yarıyıl sonu, yılsonu sınav notu alt sınırı

MADDE 9- (1) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için yarıyıl sonu veya yılsonu yahut bütünleme sınavından 100 üzerinden en az 50 puan alması gerekir.

(2) Yarıyıl sonu, yılsonu yahut bütünleme sınavından aldığı not 50'nin altında olan öğrenci FF harf notu ile başarısız sayılır.

(3) FF notu ile başarısız sayılan bu öğrenciler, bağlı değerlendirme kriteri çerçevesinde dahil edilirler.

Bağlı değerlendirme sınırı

MADDE 10- (1) Bağlı değerlendirmeye alınacak öğrenci başarı notlarının 100 puan üzerinden belirlenen alt sınırıdır.

(2) Bağlı değerlendirmeye katma alt sınırı tüm birimlerde başarı puanı üzerinden 15 dahil olarak uygulanır.

(3) Bu sınırın altında kalan öğrenciler, FF notu alırlar ve bağlı değerlendirmeye dahil edilmezler.

Başarı notu alt sınırı

MADDE 11- (1) Başarı notu, öğrencinin yarıyıl içi notunun %40'ı ile yarıyıl sonu yahut yılsonu veya bütünleme notunun % 60'ının toplamıdır.

(2) Öğrencinin başarı notunun 100 üzerinden en az 40 olması gerekir.

(3) Başarı notu 40'ın altında olan öğrenciler FF harf notu ile başarısız sayılır. Ancak bağlı değerlendirmeye dahil edilirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mutlak Değerlendirme Sistemi ve Harfli Notlara Dönüştürme

Tanım

MADDE 12- (1) Mutlak değerlendirme, bir öğrencinin başarı notunu diğerlerinden bağımsız olarak ölçen sistemdir.

Harf notlarının hesaplanması

MADDE 13- (1) Mutlak değerlendirmede ham başarı notları, Tablo 1'de gösterilen aralıklara göre harfli notlara çevrilir.

(2) Mutlak değerlendirme sisteminde küsuratlı başarı notları en yakın tam sayıya yuvarlanır.

Tablo 1: Mutlak Değerlendirme Sonucunda Öğrencinin Harf Notunun Belirlenmesinde Uygulanacak Tablo

Başarı Aralıkları	4'lük Başarı Notu	Harf Karşılığı	Başarı Derecesi
90-100	4.00	AA	Mükemmel
85-89	3.50	BA	Çok İyi
80-84	3.00	BB	İyi
75-79	2.50	CB	İyi-yeterli
60-74	2.00	CC	Yeterli
55-59	1.50	DC	Yeterli-geçer
50-54	1.00	DD	Koşullu-geçer
0-49	0.00	FF	Başarısız

(3) Kredisiz derslerden “başarılı” olan öğrencilere BL, başarısız olan öğrencilere ise BZ harf notu tayin edilir.

(4) (Değişik: 30.01.2020 Tarihli ve 03-6 Sayılı Senato Kararı) Ders kaydını gerçekleştiren öğrencilerden, dersin devam şartını sağlayıp, yarıyıl sonu sınavına girmeyen öğrenciler “GR” harf notu ile belirtilir. Bu öğrencilerden bütünleme sınavına girmeyenlerin harf notu “FF” olarak değerlendirilir ve ortalamaya dahil edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bağıl Değerlendirme Sistemi ve Uygulanması

Tanım

MADDE 14- (1) Bağıl değerlendirme sistemi, bir öğrencinin başarısını öğrencinin ait olduğu grubun genel başarısına göre ölçen istatistiksel bir yöntemdir.

Bağıl Değerlendirmeye katılacak öğrenci sayısının 10 ve altında olması

MADDE 15- (1) Bağıl Değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı 10 ve altında ise, ham başarı puanını mutlak değerlendirme yaparak Tablo-1'e göre öğrencinin harf notu belirlenir.

Bağıl Değerlendirmeye katılacak öğrenci sayısının 11-29 arasında olması

MADDE 16- (1) Bağıl Değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı 11-29 arasında ise; öğrencilerin ham başarı puanları sınıf ortalaması dikkate alınarak Tablo-2'ye göre harf notuna dönüştürülür. Bu dönüştürme sırasıyla aşağıdaki şekilde yapılır:

- Bağıl değerlendirmeye katılan öğrencilerin 100 üzerinden ham başarı puanlarının ortalaması hesaplanır.

b) Öğrenciler aldıkları nota göre en yüksekten en düşük puana doğru sıralanır.

c) Hesaplanan sınıf ortalamasının Tablo-2'deki "Sınıf Ortalama Sınırları" sütununda hangi aralıkta olduğu belirlenir.

ç) Harfli not oranları sütunu altında yer alan not için belirlenen yüzde oranlarına göre, her bir harfli nota kaç öğrencinin düştüğü belirlenir. AA notundan başlayarak sıralanan listede öğrencilere not verilir.

(2) Bir sınıftaki öğrenci sayısı ile harfli başarı notuna karşılık gelen yüzdeler sonucu elde edilen öğrenci sayılarının toplamının eşit olmaması durumunda öğrenci lehine davranılır.

(3) Bir sınıfta aynı başarı notuna farklı harfli not verilemez.

(4) Bir harf notuna düşen öğrenci yüzdesi 0.5 ve üstü durumlarda bir üste yuvarlama yapılır. Örnek: AA notuna düşen öğrenci yüzdesi 13,5 ise bu durumda %14 alınır.

Tablo-2: Öğrenci Sayısının 11-29 Olması Durumunda Harf Notunun Belirlenmesi

Sınıf Düzeyi	Sınıf Ortalama Sınırları	Harfli Not Oranları (% Öğrenci Sayısı)							
		AA	BA	BB	CB	CC	DC	DD	FF
Mükemmel	70 – 79.99	24	15.2	22.8	11.6	17.4	4.8	3.2	1
Çok iyi	62.5 - 69.99	18	14.4	21.6	12.8	19.2	7.2	4.8	2
İyi	57.5 - 62.49	14	12.8	19.2	14.4	21.6	9	6	3
Ortanın üstü	52.5 - 57.49	10	11.6	17.4	14.8	22.2	12	8	4
Orta	47.5 - 52.49	7	9.6	14.4	15.2	22.8	14.4	9.6	7
Zayıf	42.5 - 47.49	4	8	12	14.8	22.2	17.4	11.6	10
Kötü	≤ 42.49	3	6	9	14.4	21.6	19.2	12.8	14

Bağlı Değerlendirmeye katılacak öğrenci sayısının 30 ve üzerinde olması

MADDE 18- (1) Bağlı Değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı 30 ve üzerinde ise, bu öğrencilerin ham başarı puanları sınıf ortalaması dikkate alınarak Tablo-3 üzerinden harfli nota dönüştürülür. Bu dönüştürmede sırasıyla aşağıdaki aşamalar izlenir:

a) Sınıf ortalamasının belirlenmesi:

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ = Sınıfın ortalama başarı notu

$\sum$ = Toplam

X = Öğrenci başarı notu

N = Bağlı değerlendirmeye katılacak öğrenci sayısı

b) Sınıfın standart sapmasının belirlenmesi:

$$S = \frac{1}{N} \sqrt{N(\sum X^2) - (\sum X)^2}$$

S = Standart sapma

N = Bağlı değerlendirmeye katılacak öğrenci sayısı

X= Öğrenci başarı notu

Σ = Toplam

ΣX^2 = Bağlı değerlendirmeye katılan öğrenci başarı notlarının karelerinin toplamı

$(\Sigma X)^2$ = Bağlı değerlendirmeye katılan öğrenci başarı notlarının toplamalarının karesi

c) Öğrencinin Z puanının hesaplanması:

$$Z = \frac{X - \bar{X}}{S}$$

Z= Bir öğrencinin Z puanı

X= Öğrencinin başarı notu

$\bar{X}$ = Sınıf başarı ortalaması

S= Standart sapma

ç) Z puanlarının T puanına dönüştürülmesi:

$$T = 50 + 10 (Z)$$

T= Öğrenci T puanı

Z= Öğrencinin Z puanı

d) Her bir öğrencinin T puanı hesaplandıktan sonra Tablo 3'e göre harf notunun belirlenmesi:

Tablo-3: Öğrenci Sayısının 30 ve Üzeri Olması Durumunda Harf Notunun Belirlenmesi

Sınıf Düzeyi	Sınıfın Ortalama Not Ağırlığı	Bağlı Notların T notu cinsinden Sınıf Değerleri							
		AA (4)	BA (3.5)	BB (3)	CB (2.5)	CC (2)	DC (1.5)	DD (1)	FF (0)
Mükemmel	>70 ≤ 79.99	≥ 59	54-58.99	49-53.99	44-48.99	39-43.99	34-38.99	29-33.99	< 29
Çok İyi	>62.5 ≤ 69.99	≥ 61	56-60.99	51-55.99	46-50.99	41-45.99	36-40.99	31-35.99	< 31
İyi	>57.5 ≤ 62.49	≥ 63	58-62.99	53-57.99	48-52.9	43-47.99	38-42.99	33-37.99	< 33
Ortanın Üstü	>52.5 ≤ 57.49	≥ 65	60-64.99	55-59.99	50-54.99	45-49.99	40-44.99	35-39.99	< 35
Orta	>47.5 ≤ 52.49	≥ 67	62-66.99	57-61.99	52-56.99	47-51.99	42-46.99	37-41.99	< 37
Zayıf	>42.5 ≤ 47.49	≥ 69	64-68.99	59-63.99	54-58.99	49-53.99	44-48.99	39-43.99	< 39
Kötü	< 42.49	≥ 71	66-70.99	61-65.99	56-60.99	51-55.99	46-50.99	41-45.99	< 41

Uygulamadaki istisnalar

MADDE 19 - (1) (Değişik: 22.05.2019 Tarihli ve 07-02 Sayılı Senato Kararı) Sınıfın başarı notu ortalamasının 80 ve üstü olarak gerçekleştiği hallerde, öğrencilerin harf notu atamaları Tablo-1'e göre yapılır.

(2) Staj, proje, tez, seminer, uygulama ve benzeri derslerde bağlı değerlendirme sistemi kullanılmaz. Bu derslerden başarı notları 100 puan üzerinden belirlenenlerin harf notu atamaları Tablo 1'e göre yapılır.

(3) Ek sınav, muafiyet, tek ders ve benzeri sınav sonuçlarının nota dönüştürülmesi Tablo-1'e göre yapılır.

(4) Öğrenci derse hangi grupta fiili olarak katılmış ise katıldığı grup yahut şube içerisinde bağlı değerlendirmeye katılır.

(5) (Ek: 22.05.2019 Tarihli ve 07-02 Sayılı Senato Kararı) Uzaktan eğitim kapsamında okutulan dersler için ara sınav ve yarıyıl sonu sınavlarının ham başarı notuna katkısı Senato tarafından belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bütünleme sınavında uygulanacak değerlendirme sistemi

MADDE 20- (1) (Değişik: 22.05.2019 Tarihli ve 07-02 Sayılı Senato Kararı) Bütünleme sınav notlarının değerlendirilmesinde yarıyıl sonu veya yıl sonu sınavlarında oluşan bağıl değerlendirme aralıkları kullanılır.

Yürürlük

MADDE 21- (1) Bu Yönerge İzmir Bakırçay Üniversitesi Senatosunda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 - (1) Bu Yönerge hükümlerini İzmir Bakırçay Üniversitesi Rektörü yürütür.